

Улов устида нафл намоз ўқиши жоизлиги

Исломийе мактаби : Муслимийе мактаби сунниттерни тарафдан тааллукли ҳукмлардан туянишада (түбди) ғана мактаби сунниттерни тарафдан тааллукли ҳукмлардан туянишада (түбди).

Имом Бухорий ривоят қилган ҳадисда Абдуллоҳ ибн Умар розияллоҳу анхумо шундай дейди: Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам түяниш устида, кетаётган тарафлариға қараб нафл намозини, шунингдек витрни ҳам ўқийверар эдилар, бироқ фарз намозини тая устида ўқимас эдилар.

Исломийе мактаби : Муслимийе мактаби сунниттерни тарафдан тааллукли ҳукмлардан туянишада (түбди) ғана мактаби сунниттерни тарафдан тааллукли ҳукмлардан туянишада (түбди).

Муттафақун алайҳ бўлган ҳадисда Омир ибн Раби'а розияллоҳу анху шундай деди: Мен Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва салламни уловлари устида, юзланиб бораётган тарафлариға қараб, бошлари билан ишора қилиб нафл намози ўқиётганларини кўрдим. Лекин Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам фарз намозида бундай қилмас эдилар.

Исломийе мактаби мактаби : Муслимийе мактаби сунниттерни тарафдан тааллукли ҳукмлардан туянишада (түбди) ғана мактаби сунниттерни тарафдан тааллукли ҳукмлардан туянишада (түбди)

Имом Муслим ривоят қилған ҳадисда Оиша розияллоху анхо шундай дейди: Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам уйимда пешиндан аввал түрт ракъат намоз ўқир, сўнгра чиқиб одамлар билан пешин (фарзи)ни ўқиб, сўнг уйга кириб, яна икки ракъат ўқир эдилар. Шомни(нг фарзини) одамлар билан ўқиб, кейин кириб икки ракъат ўқир эдилар. Хуфтонни(нг фарзини) одамлар билан ўқиб, сўнгра уйимга кириб икки ракъат ўқир эдилар. Кечқурун витрни қўшган ҳолда тўққиз ракъат ўқир эдилар. Кечаси намоз ўқиганларида бир кеча тикка туриб узун намоз ўқисалар, бошқа бир кечада ўтириб узун намоз ўқир эдилар. Тик туриб қироат қилғанларида рукуъ ва саждаларни ҳам тик туриб қиласардилар, ўтириб қироат қилғанларида рукуъ ва саждаларни ҳам ўтириб қиласардилар. Бомдод вақти киргач, икки ракъат суннатини ўқир эдилар.

Имом : «Оиша розияллоху анху муршидларни ўтириб қироат қилғанларида рукуъ ва саждаларни ҳам тик туриб қиласардилар, ўтириб қироат қилғанларида рукуъ ва саждаларни ҳам ўтириб қиласардилар. Бомдод вақти киргач, икки ракъат суннатини ўқир эдилар».

Имом Муслим Абдуллоҳ ибн Амр розияллоху анхумодан ривоят қилған ҳадисда Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам: «Кишининг ўтириб

ўқиган намози (тик туриб ўқилган) намознинг ярмидир», дедилар.

Шарҳ:

Аллоҳ таоло ўзининг кенг фазли карами билан бандаларига енгиллик бериб, нафл намозлар учун фарз намозлардан енгил ҳукмларни қилди. Жумладан: нафл намозини маркаб-улов устида, кетаётган томонига қараб, гарчи қиблага юзланмаган ҳолда бўлса-да, ўқиш жоиз. Шунингдек, нафл намозларини ўтириб ўқиш ҳам жоиз. Ўтириб ўқилганда рукуъни ҳам ўтирган ҳолда икки қўлни тиззага қўйиб, тўла белни букиб қилинади, саждани эса одатдагидек қилинади. Аммо маркабга миниб кетаётган одам қўлларини тиззасига ёзиб қўйган ҳолда, рукуъ ва саждани бошини эгиш билан қиласи, саждада рукуъдан кўра кўпроқ эгилади, аммо пешонасини бирон нарсага — иложи бўлган тақдирда ҳам — қўймайди.

Бугунги дарсдан олинадиган фойдалар:

1. Нафл намозларни автомашина, учоқ каби нақлиёт воситаларида қайси томонга қараб кетилаётган бўлса, шу томонга қараб ўқиш жоиз.
2. Нафл намозни ўтирган ҳолатда ўқиса бўлади.
3. Ўтириб ўқилган намознинг савоби тик туриб ўқилган намознинг ярим савобича бўлади.